

ójának felolvasása:
"Állat". 4.45: Pontos
mentés, hírek. 5: Te-
novellája: „A esilla-
5.30: Szórakoztató
Juan, Beethoven;
Schubert: D-dúr
Büvös vadász. Men-
és idegenből. Masse-
fit úzen a rádió. 7.30
kodik: Berki József,
ó Lajos, Haraszthy
gít, Herczeg Jenő,
gyel Gizi, Medgya-
ra Erzs, Salamon
Várnay László, Za-
Gyula és Horváth
ra. 8.30: Gramofon-
n: C-dúr trió. Men-
gedüversenye. Elő-
a berlini Operaház

Luxemburg grófja

amofon. 20: Trouba-

Karének.

ene.

Poznan. 20.30: Hang

best.

yes hangverseny.

ra.

21: Szonáta-est.

gen: E-moll szonáta

nekar.

órakoztató zene.

letek a Carmenből.

at.

Katonazene.

estetik sürgősen
gvételre. Cim a
dóban

évek leg-
regénye

ewihson:

SZIGET

ék zsidója-

e Oroszor-

ráig A zsidó

remek!

272, köve

delje meg!

osztálya Cluj

detések

FÉRIHEZ adnám 24

éves szép, intelligens,

mtvelt izraelita leá-

nyomat megfelelő ho-

zománnyal, szép ke-

lengyével, egy zeneileg

képzett jó hanggal bíró

fiatalemberhez, aki ké-

pes egy nagyobb hit-

köztségben a főkéntori

állást betölteni. Pályá-

zók kiretnék ajánlati-

kat „Masel“ jelleg esaltt

é lap kiadójához, mert

elbőb bekládani, mert

az állás jelenleg tres-

redésben van. Discre-

tedésben van. Discre-

tedésben van. Discre-

tedésben van. Discre-

tedésben van. Discre-

tedésben van. Discre-

tedésben van. Discre-

tedésben van. Discre-

tedésben van. Discre-

tedésben van. Discre-

tedésben van. Discre-

tedésben van. Discre-

tedésben van. Discre-

XIII évfolyam • szám 115

1930. május 25

Vasárnap

5690 év Ijar 26

Uj Kelet az egyetlen
és hűségű naplónk

Uj Kelet az egyetlen
és hűségű naplónk

Ramasetter Robert

BUDAPEST

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Postaköltség és hirdetés:
Buda Béres L. Pó (v. Irány-ú. 12)
Telefon 6-74.

Helyi felirat (nyomda) 150.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy évre 1100
Félévre 600
Három hónapra 300

NYELVI ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy hónapra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő más pénznem.)

Egy évre 10 dollár.
Hirdetéseket
árifa szerint vétetnek fel.

Briand Európája

Ahogy technikai téren a németek, úgy vezetnek Európában a politikában a franciák. Uj eszmék, új gondolatok többnyire Franciaországban születnek és nem véletlen, hogy Briand terve, amely az Európai Egyesült Államok gondolatát veti fel, Franciaországban született meg. Nem kell ahhoz nagy politikusnak lenni, hogy az ember meg- lássa: Európa mai strukturájában nem életképes, a háboru utáni Európa elszegényedett, hibás utakon halad és ha nem tér idejében észre, úgy okvetlenül esődbe jut. Az Amerikai Egyesült-Államok lenyelik, vazallusukká teszik azt a földrészt, amely a nagy világégés után még több darabra szakadt, mint azelőtt és amely nemesak politikai, hanem gazdasági kínai fállal veszi körül egyes részeit.

A gazdasági együttműködés lép napról-napra előtérbe. A politika sulypontja ide terelődött át, a gazdasági kérdések uralkják ma a világot és a gazdaság uralja a politikát. Az Egyesült Államok hatalmas gazdasági egysége, az ezáltal lehetővé vált racionalizálás tette Amerikát urrá Európa felett. Nem esda, ha Briand is ebben látja a probléma lényegét. Ha a memorandum ma még inkább politikai kérdéseket tárgyal, nem kétséges, hogy a megegyezések végső célja a gazdasági racionalizálás, Európa függetlenítése Amerikától.

Briand memorandumát a francia követek minden állam külügyminiszterének átadták. De ugyanakkor arra is volt gondja a francia miniszterelnöknek, hogy a memorandum a sajtóhoz is kerüljön, hogy az abban foglalt gondolatok átmenjenek a köztudatba, hogy azokat a legszélesebb körben megtárgyalják.

A memorandum azzal kezdődik, hogy 1929. szeptember 29-én Genfben, 27 európai állam képviselője egyhangulag megállapodott annak szükségességében, hogy az európai államok egymás között egy szövetségszférelt (lien fédéral) kössenek. Ennek a szövetségnek az alapon- dolatait Franciaország fogja kidolgozni és a 27 államnak megküldeni hozzászólás végett. A memorandum a vázlatok azoknak a problémáknak, amelyekkel foglalkozni kell és amelyek a megegyezés tárgyat alkotják.

A 27 állam képviselője felismerte annak szükségességét, hogy Európát racionálisan kell organizálni, hogy az európai államok békéjét egy politikai, mint gazdasági és szociális szempontból veszély fenyegeti. A területi szét- daraboltság, a 20.000 kilométert kitevő vám- határok megakadályozzák a gazdasági tevékenység kiterjesztését, az ipari ter- melés intenzívabb és racionálisabbá tételét. Európa földrajzi egység, ezt kellene az államoknak a köztudatba át- vinni. A megalakítandó szövetség nem állana a Népszövetségen kívül, vagy fe- lül, hanem azon belül. De vannak kérdések, amelyek Európát közvetlenül érintik, amelyeket az európai államok- nak éppen a világbeke érdekében el kell intézniük, amelyek azonban nem von- natkoznak az egész világra. De a fran- cia megbízott a leghatározottabban hangsúlyozza, hogy ez az európai szö- vetség semmiesetre sem irányul más területi egységek ellen. Eppen ezért vonták bele annak tárgyalásába csakis a népszövetségi tagokat és tették meg javaslatukat a Népszövetség 10. gyűlése alkalmával Genfben.

Az európai szövetség nem akar vám- egység lenni, amely közös vámhatárokat között egyesít államokat, hogy azok annál erőteljesebben álljanak szemben más egységekkel. Egy ilyen koncepció a Népszövetség gondolatával ellenkező.

Bratianu Vintila felborította Madgearu és Duca fegyverszüneti megállapodását

A liberális párt elnöke semmilyen áron sem hajlandó felhagyni kampányával

Bucuresti-Bukarest, május 24. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Néhány nappal ezelőtt részletesen beszámoltunk arról, hogy a kormány és a liberális párt között feltűnőskeltő fegyverszünet jött létre. Madgearu pénzügyminiszter megbeszéléseket folytatott Ducával, a liberális párt elvezérével, amely a buka- resti lapok szerint azzal végződött, hogy a liberális párt felhagy az ugy- nevezett kormánybuktató kampányá- val, megszünteti az alkotmányos kér- désben írott alarminozó cikkeinek to- vábbi közlését, békében hagyja a kor- mányt egészen őszig, ezzel szemben a kormány félre nem érthető szövegű deklarációt fog tenni a parlamentben, amely egyszer és mindenkorra tisztá- zni fog minden kétértelműséget az alkotmánykérdés körül.

Ez a fegyverszünet alig született meg, máris felborult. Bratianu Vintila egyszerűen felrugta azt a megállapo- dást, amely Madgearu és Duca között történt. Bratianu Vintilának ez a sakk- huzása nem ment végre minden drámai feszültség nélkül. Duca és Argetoianu, akik napokon keresztül fáradoztak, hogy a kormánnyal valamilyen barát- ságosabb nexust teremtsenek, megrökö- nyödvé vették tudomásul, hogy Bratia- nu Vintila kategorikusan dezavualni akarja őket és a kormánnyal kötött megállapodásuknak felmondását köve-

teli. Bratianu Vintila nem elégedett meg azzal, amit Madgearu ígért Ducának. Az az ígérlet, hogy a Viitorul nem fog- ják többé elkobozni, nem jelentett sem- mi értéket sem a liberális párt elnöke számára, hiszen a gyakorlat azt mu- tatja, hogy a Viitorul elkobozott száma- it sokkal nagyobb példányban lehetett terjeszteni, mint az el nem kobzott szá- mokat. Arra sem mutatott semmilyen hajlandóságot, hogy egy egyszerű de- klaráció ellenében beszüntesse a Viitorul kampányát, amely rengeteg kellemet- lenséget tud okozni a kormánynak.

A liberális párt vezére megmaradt eredeti álláspontja mellett. Kijelentet- te, hogy a kormánynak azonnal távo- znia kell és mindaddig, ameddig nem távozik el a helyéről, nem fog felhagy- ni kampányával. Duca és Argetoianu sulyos szemrehányást tettek a liberális párt elnökének esőkönyvességéért, amire Bratianu Vintila azt válaszolta, hogy ő az ország közvéleményével szemben felelős és minthogy szerinte Maniu kor- mányzásának minden újabb napja új veszedelmet jelent az ország számára, nem engedhet meg párta ja és a kormány között semmilyen paktumot.

Bratianu Vintila azonban nem elége- dett meg azzal, hogy két alvezérért a liberális párt végrehajtó bizottsági ülés- en dezavualta, hanem ragaszkodott

ahhoz is, hogy a liberálisok és a kor- mány közötti fegyverszünetet nyilván- nosan is demantálják. Hosszabb tárgya- lások után sikerült megtalálni a cfo- latnak egy olyan formáját, amelybe Duca és Argetoianu is belementek. Ez a cfofolat, amely a Viitorulban meg is jelent, így szól:

„Egyes lapok arról adtak hírt, hogy Duca és Madgearu között bizonyos megegyezés jött volna létre a liberá- lis pártnak a napirenden lévő kérdé- sekkel szembeni állásfoglalása tekin- tetében. Ez a hír merő kitalálás. A liberális párt politikája sokkal vilá- gosabban és határozottabban van megállapítva, mintsem azt egyik napról a másikra meg lehetne változ- tatni, amint azt egyes lapok hinni szeretnék.”

Eddig szól a kommuniké, amelyet szélteben-hosszában kommentálnak a bukaresi lapok. A kormányhoz közel- álló sajtóorgánunkok ama véleményük- nek adnak kifejezést, hogy a kormány sulyos politikai hibát követett el, ami- kor ajánlatot tett a békére a liberáli- soknak, fel is függesztette a Viitorul elkobzását s amikor ilyenformán a kor- mány a maga részéről teljesítette ígé- retét, a liberálisok egyszerűen semmi- nek tekintik az egész megállapodást.

A memorandum kifejti, hogy a szö- vetség semmi esetre sem sértené az egyes államok szuverenitását, ellenke- zőleg, a megegyezésnek a legteljesebb szuverenitás és politikai függetlenség alapján kell létrejönnie.

Ezen bevezetés után négy fejezet- ben foglalkozik a memorandum az egyes kérdésekkel.

I. Mindenek előtt egy olyan szerző- dést kell kötniök a Népszövetséghez tar- tozó európai államoknak, amely a mo- rális Unió alapelveit tartalmazza és a szolidaritást ünnepélyesen megerősíti. Az aláíró államok kötelezik magukat, hogy rendszeres üléseken jelennek meg, amelyeken az összes őket érdeklő kérdé- seket megtárgyalják. Ebben a szerző- dásban is kellene hangsúlyozni, hogy a szövetség a Népszövetség égisze alatt dolgozik. Eppen ezért az európai Unió- nak is csakis azok az államok lehetné- nek tagjai, amelyek a Népszövetségnek is tagjai.

II. A szövetség reprezentatív és fele- lős szerve az „európai konferencia“ (con- férence européenne). Ez a konferencia a Népszövetségben képviselt európai ál- lamok delegátusaiból áll. A konferencia elnöke évente változik. Ezenkívül egy permanens politikai bizottságot (Comité politique permanent) is tervez a memo- randum. Ebben csak korlátolt számú képviselő venne részt és ez lenne az Uniónak a végrehajtó közege. Ennek a bizottságnak is a népszövetség égisze alatt, Genfben kellene dolgoznia, sőt ülései egybeeshetnének a Népszövetség üléseivel. Ennek a bizottságnak az el- nöke is állandóan változnék. Ez a bi- zottság bármikor meghívhatná tanács- kozásra azokat az államokat is, amelyek

ma nem tartoznak a Népszövetség ke- retébe. Sőt meghívhatná bármikor az Európán kívüli államok képviselőit is, ha oly kérdés merülne fel, amely az il- lető államot is érdekelné. Ennek a bi- zottságnak legelső feladatáknak felem- liti a memorandum a jövőbeni európai államszövetség előkészítését. A bizott- ságnak kellene megtárgyalnia azokat a kérdéseket is, amelyek Európát érdek- lik és amelyeket eddig a Népszövetség még nem tárgyalt. Azonkívül gondos- kodnia kellene arról is, hogy a Népszö- vetség határozatait az egyes európai ál- lamok minél gyorsabban hajtsák végre.

A szövetségnek a titkársága gondos- kodna az elnök utasításainak a végre- hajtásáról, a konferenciák és gyűlések egybehívásáról. Ez a titkárság az első időkből ugyanott lenne, ahol az elnök székel, később mint állandó szerv Genf- ben székelne.

III. Ami a konferencia és az európai bizottság (comité européen) jövő fel- adatait illeti, ebben a kérdésben azon a véleményen van a memorandum, hogy először a politikai kérdéseket kell meg- oldani, amely a biztonsággal áll össze- függésben és azután jönnének sorra a gazdasági kérdések.

A szövetség végecélja az unió, amely biztosítja egyfelől az államok szuveré- nitását, másfelől azonban nyújtja az Unió minden előnyét.

IV. az összes, a végrehajtással össze- függő kérdéseket vagy az európai kon- ferenciának, vagy az európai bizott- ságnak kell megoldania.

Az európai összműködés a következő területekre terjedne ki:

1. Általános gazdasági kérdések: az

ipari kartellek ellenőrzése, a vámok progresszív leszállítása; 2. gazdasági felszerelés: autók, csatornák stb. lé- tesítése; 3. közlekedés és tranzitforgal- om: szárazföldi, víz és légi közlekedési kérdések, az európai folyami bizottsá- gok munkájának a koordinációja; 4. pénzügyi kérdések: hitelek a kevésbé fejlett államok gazdasága számára, va- lutakérdések; 5. munkaügyi kérdések: üvegyári, hajózási törvényhozás, egy- forma munkaügyi törvények; 6. egész- ségügyi kérdések: betegség-lyezés, munkásnyugdíj; 7. intellektuális összműködés: egyetemek és akadémiák összműködése, tudományos kutatások, hir- szolgálat, újságok szállítása; 8. inter- parlamentáris kapcsolatok; 9. adminis- trációs kérdések: európai szekciók fel- állítása bizonyos nemzetközi bizottsá- gokban.

Európának egyesülni kell, hogy élhes- sen és virágozhasson.

Bármennyire is hangsúlyozza a memo- randum, hogy az Európán kívüli földré- szek ellen nem irányul a szövetség, vi- lágos, hogy Briand előtt az a cél legeg- zab, az Egyesült-Államokkal szembeállítani az Európai Egyesült Államokat. Ma Amerika diktál. Ez ellen kell Európának védekeznie és a védekezés útját mutat- ja meg a memorandum. Nem kétséges, hogy Európa minden kormánya el fog- ja fogadni az eszmét, az alapelveket. De hogy össze lehet-e egyesíteni az egyes államok érdekeit Európa kollek- tiv érdekeivel, az nagyon kétséges. Már a vámkonferencia is megmutatta, hogy milyen nehéz — szinte lehetetlen — az összes érdekeket egy nevezőre hozni.

Dr. Kovács Jenő

Tolsztoj levele tanítványához, Gandhihoz

Tolsztojnak ebben a levelében melyet halála előtt két esztendővel írt, bennfoglaltatik Gandhi egész programja, még a passzivitás is

Tolsztoj nagyon érdekelte Ázsia népeinek az európai gyarmatosító és hódító politika ellen való harc. Viszont vele szemben is erőtejesen megnyilatkoztak Kelet szimpátiái. Különösen vonatkozott ez India és Kína ujonnan kialakult s Európában kiművelődött fiatal értelmiségére. Művein keresztül mély kapcsolatai keletkeztek Gandhival is. Ez a barátság megpecsételődött azzal a nagyobb szabású, két fejezetre osztott levéllel, amelyet két évvel halála előtt, 1908 dec. 14-én intézett Gandhihoz, aki egy hindu politikai folyóiratnak (The Free Hindustan) két számát küldte el neki hosszabb levél kíséretében, véleményét és tanácsot kérve tőle.

Tolsztoj válasza messze tulmegy egy egyszerű levél keretén: valóságos értekezést is felelték és ugyiszólván részletes programot ad a hinduknak, hogy mit tegyenek, miképp vegyék föl és miképp folytassák a harcot úgy az angolok, mint az egész nyugateurópai civilizáció ellen, amely csak megrontja és szolgásgába taszítja őket.

Az egyetlen egy

Tolsztoj levelében a következőket írja: „Levél és a két folyóiratfüzetet meg kaptam. Ugy az egyik, mint a másik nagyon érdekes volt a számomra, mert mindig nagy érdeklődéssel fordítottam figyelmemet az emberek elnyomásának tüneteire s ennek elkerülhetetlen következményére, az egyik embernek a másik útján való demoralizálására, vagyis — hogyan rontja meg egy kisebbség a többséget. Különösen sokat foglalkozom az utóbbi időben ezzel a kérdéssel. Megpróbálok Önnek kifejteni, hogy általában és részleteiben mit gondolok amazokról, akiknek nyomában annyi nyomorúság támadt eddig és támad még mindig, mint ahogy Ön is írja, meg ahogy a megküldött folyóiratból is látom”.

Aztán részletesen kifejti, hogy

„Ugy az egyes társadalmi osztályok, mint a különböző népek elnyomása ugyanarra az okra vezethető vissza: „egy egyszerű vallási tanítás hiányára,

amely az embereknek megmagyarázná világosan az élet értelmét és egyúttal egy magasabbrendű törvényt nyújtana számunkra, amely eszelekedetük zsinórmértékéül szolgálna”.

„Egyes hindu csoportoknak azt a törekvésüket, hogy a hinduk lépjenek az európai civilizáció útjára, oktalanságnak tartja

s azt a tanácsot adja neki, hogy „ne vegyék fel az angolok és más átkeresztény népek vallástalan és erkölestelen társadalmi életformáit. Mi sem bizo-

nyítja jobban, mint ennek a törekvésnek a felmerülése. — írja Tolsztoj — hogy ezekből a hindukból mennyire hiányzik a vallási öntudat. És éppen ennek a vallási öntudatnak a hiánya, továbbá, hogy ennek következtében eszelekedeteiknek nincs megfelelő zsinórmértéke: az egyik legfőbb — ha nem is egyetlen — oka az indiai nép elnyomásának az angolok által”.

A belső nagy és a külső kisvilág

A levél második fejezetének az élén a következő Krisna-tanítás áll:

„O, ti, akik látjátok magatok körül jobbról is, meg balról is a nyomort! Örökké rejtélyek lesztek magatok előtt, amíg nem alázkodtok meg és nem telik szívetek örömmel s nem lesztek olyanok, mint a gyermekek. Mert akkor megismertek Engem s amikor Engem saját magatokban megismertek, uralkodni fogtok a világok fölött és a magatok belső nagy világából a rajtakok kívül lévő kis világra letekintve, áldást mond ajkátok mindenre, ami van és rájöttök arra, hogy minden egyformán jó, úgy bennetek, mint rajtakok kívül”.

Kiindulva az ember belső világának a hindu vallási szemléletéből, Tolsztoj rámutat az emberiség történetének kétirányú fejlődésére. Az egyik a társadalmi szerződésnek az államéletnek a fejlődése, amely a különböző népeknél különböző formákat öltve, de mindegyik létrehozta — az ur és szolga viszonyát. A másik fejlődési vonal ezzel ellentétben — a vallásos érzés- és gondolatvilág kialakulása:

„... különböző korokban, különböző népeknél — írja Tolsztoj — egy és ugyanaz eszme jelentkezett, amely szerint minden egyes emberben ugyanaz a szellemi lény nyilatkozik meg, minden létezőnek formát és életet adva. És ez a szellemi lény egységre tör mindenre, ami vele egyenlőségű és ezt az egységet el is éri — a szeretet által”. Majd rámutat arra, hogy ez az alapfogalom minden vallási tanításnak a belső magva: hívják azt brahmanizmusnak, mozaizmusnak, mazdeizmusnak, buddhizmusnak, taoizmusnak, konfucianizmusnak, kereszténységnek, vagy akár mohamedizmusnak. „Már maga az a tény, hogy ez az eszme mindenütt ugyanaz és a különbözőbb népeknél a legkülönbözőbb korokban egyaránt jelentkezett: amellet bizonyos, hogy ez az eszme az emberi természet lényegéhez tartozik és így maga az igazság”. Majd azt hangsúlyozza, hogy az emberi életet minden vonatkozásban „annak a szellemi lénynek kell irányítani, amely az alapja és forrása az emberi életnek

és a szeretetben jut bennünk kifejezésre.” Más szóval, hogy Isten törvényeit kell mindenben és mindenkor követnünk.

A lélek fénye a szeretet

A harmadik fejezet élére szintén Krisna-mondásokat ír Tolsztoj. Egy idézetből, amelyet az „Indus Kural”-ból vett, közlünk egy jellegzetes részt, amely szintén belső kapcsolatot jelent Tolsztoj és Gandhi lelkivilága között:

„Mit használ valakinek az összes tudománya, ha nem törekszik arra, hogy felebarátját épügy megszabadítsa a szenvedéstől, mint saját magát”.

Tolsztoj levelének ebben a részében az uralkodókat, a cárokat, a szultánokat, maharadzskákat, sahokat teszi kritika tárgyává s azt vitatja, hogy senkinek sincs joga más ember fölött uralkodni, azt kívánni, hogy a maga akaratát bármilyen jogcimen, más akaratának vesse alá.

Tudomány és igazság

Tolsztojnak vallásos világszemléletéből eredő passzivitás-elméletét, amely teljes összhangban áll úgy Buddha, mint Krisna tanításaival, Gandhi pszichológiailag érthető okoknál fogva könnyen magáévá tette.

A negyedik fejezetben a ma fennálló állapotok ugynevezett „tudományos” igazolását bírálja Tolsztoj s azt fejtegeti, hogy valóságban babonás hittel hódolnak az emberek a „tudomány”-nak mihelyt magát e pusztá szót hallják: „esupán azért, mert tudomány és mert azt hiszik az emberek, hogy ez egyúttal maga az igazság is!” Majd ezzel fejezi be sorait: „A szerencsétlen munkában elgyötört többséget a tudomány körül csoportok zsivajgás, amellyel neki az ugynevezett tudományos igazságokat beadagolják, annyira megtéveszti, hogy ennek az új szuggeszciának a hatása alatt, mint régen a vallásos babonákat, most a tudományos ostobaságokat és csodabogarakat mint a legszembetűnőbb igazságokat, úgy fogadja magába és szolgálja módon hajlik meg az új hatalmaságok előtt, akik most már nem vallást, de — a tudományt képviselik”.

Levelének ötödik fejezetében azzal foglalkozik, hogy nemcsak a keresztény világot kezdte ki az áltudománykodás, hanem: „mint kitűnik, a tudományos babona, amely kiszorította a vallási babonákat, Kelet népeivel is betört és mindig jobban és jobban igájába hajtja”. Ezzel szemben Tolsztoj azt hangoztatja, hogy nem a tudományos babonáság, hanem:

„A szeretet az ember egyetlen gyógyszere minden szükségben, amelyet el kell viselni. A jelen esetben az egyetlen eszköz az Önök népének felszabadítására szintén csak a szeretet.

A szeretet, mint az emberi élet vallási alapját, régebbi korban különös erővel és világossággal hirdették az Önök né-

BOVRIL

Erősít, táplál, üdit.

Fél csésze tejhez ugyanannyi vizet és egy kanálka Bovril.

Gyengeség esetében kiváló eredményt hoz, Hidegen is jó.

Vezérképviselő: AGECO S. A., București, Str. Sf. Ionică 9.

Vaida min sok ügyéb

„Mi

A szenátu

Bucuresti-Bu mara mai ülésé szocialista képviselői kérték a munkái tarthatatlan m se érdekében. M viselő sérelmeze tanuló diákok ügyi miniszter utlevelet adni. Herovan képvis mi adó pausál be, mert ez a visszaülésre ad Ezután Cuza tribün felé ind szankciós mo képviselők kóru — Ááá... Több hang k — Megöl bent tonos közbeszól

Cuza Pop-Csi kéri, hogy védj rációktól. Majd kifogásolja, hogy sárnap helyett nek, színházi e konferenciákra újra közbekialt lesz és a követl — Tudtam, l viselő, akik r Nem esodálkoze sorokból, ahol zsidók és a szoc kiabálnak.

Ezután Cuza Vaida belügym lásra, hogy eln kobzások ügyé lációkra. Vaid lenti, hogy a lil kormányok a foglalkoztatta a nemzeti parasz telességét és ne magasabb érde déssel. A liberál keztek újra nap dést, nem törö érdekével. A lan sértéssel il ját és Miklós — Mi — foly gon — I. Mihá gyunk, akinek nem tűrhetjük, illethessék a d kez aláássák a Ezért rendeltük ből a lap elkol

Vaidának err mint egy embe perceken keres A belügymin mond ama lapo sabb szempontó félelemből, ha való tekintettel kormány inten torul nem volt ezt az álláspont rendezett. Mos rekek élén me get. — Minden ilyen cirkuszt, — mondja Vaid csak a liberáli zökhöz.

Szova központban fekv nius 1-től első nyitok, Bővebb Jakab Baile

Értesítés!

A híres

P. SASSO & FIGLI ONEGLIA (Italia) híres cég
OLIVA OLAJA

Romániában 1 kg.-os és fél kg.-os bödönöket tartalmazó eredeti ládában kerül piacra eredeti olaszországi csomagolásban. **A Sasso-Olaj** vegyi elemzéssel szavatolt tiszta olajbogyóból való. Kérje mindenütt a valódi Sasso-olajat és használja teljes bizalommal, ha jól akar táplálkozni. A Sasso-bödön címéje az alant, az ajtóján írva van: Olio Sasso P. Sasso & Figli Oneglia. Óvakodjon hasonló bödönöktől, melyeken nincs rajta világosan a tartalmuk és a gyáros neve:

DANTE PAOLINI

A Sasso-termékek kizárólagos képviselője egész Romániában

Bucuresti,
Str. Vasile Lascar 166.
Telefon 224-84.
Sürgőnycim: „Sassollo”

Sasso-bödön zöld szín, kék és fehér csikozással.

NB. Minden országok minden orvosai, az ó-szes zsi radékok között az Oliva olaj használatát ajánlják a legjobban, mivel ez a leghygieenisebb és legtáplálóbb termék. Az Oliva-olaj, amellet, hogy a szükséges halacsiak kifj-lesztésével erőt ad az emberi szervezetnek, valóságos gyógy-szere a gyomornak, májnak, beleknek stb. Ha jól akar élni, ha nyugalmat és egészséget akar otthonában, használja a SASSO Oliva-olajat.

Két embert ölt meg egy fiatal francia artista,

aki önfeláldozó szeretettel viseltette az állatok iránt és vérátömlesztéssel mentette meg egy beteg majom életét

Páris, május 24. A Szajna-departmán esküdtbírósa a napokban érdekes pörben fog ítélni. Egy 24 éves fiatalember büntényéről van szó, akinek lelkiismeretét két gyilkosság terheli. A vádlott 19 éves korában gyilkolt először, de ezt a büntényt is csak a közelmúltban derítették föl. Néhány évvel ezelőtt Páris egyik külvárosának kerti házikójában halva találták l'Argent 80 éves öregasszonyt. Az ismeretlen tettes előbb megfojtotta áldozatát és azután kirabolta a lakást. A hatóságoknak csupán annyit sikerült kinyomozni, hogy a gyilkosságot egy egészen fiatal ember követte el, akit az utóbbi napokban az öregasszony társaságában láttak. Csak most állapították meg, hogy a tettes a 24 éves Roger Voron artístával azonos. Voron fiatal kora ellenére meglehetősen viharos multra tekinthet vissza. Megállapítást nyert ugyanis, hogy a gyilkosság elkövetése után el-tűnt Párisból és beállott lovaszinasnak egy cirkuszhoz. Rendkívüli testi ügyességét csakhamar felfedezték és a fiatal-emberből artista lett. Érdekes, hogy Voron éppen abban az időben lépett fel Párisban, amikor a hatóságok még mindent tüvé tettek a városban, hogy

a tettet kinyomozzák. A fiatalember később egy másik gyilkosságot is elkövetett és ez okozta vesztét. Este behatolt nagyanyjának lakásába, aki ellen rablőgyilkosságot követett el. Voron mindjárt a gyilkosság után fellépett a cirkuszban és később rendelkezésére bocsájtotta vérért az állatorvosnak, aki vérátömlesztést akart egy beteg majmon végrehajtani. Különös rejtélye az emberi léleknek! Ugyanaz a Voron, aki cinikus hidegvérrel tett el láb alól két asszonyt, az állatokkal szemben megható és önfeláldozó szeretetet tanusított.

Néhány nap mulva letartóztatták és a bíróság csupán 14 évi fegyházra ítélte, mert időközben kiderült, hogy Voron törvénytelen gyermek volt és a meggyilkolt öregasszony nem is volt nagyanyja. A l'Arden asszony ellen elkövetett gyilkosságra valószínűleg sohasem derült volna fény, ha Voron történetesen el nem diecszkzik a gyilkossággal egyik fejenctársa előtt. A nyilvánosság rendkívüli érdeklődést tanusított a pör tárgyalása iránt, különösen mivel a vádlott védelméért Frederie Dupont ismert kriminalista vállalta.

Vaida miniszter válasza a lapelkobzások ügyében elhangzott interpellációkra

„Mi Mihály király kormánya vagyunk, de nem türjük, hogy a dinasztia egyik tagját sértegyék”

Cenzúrát megint nem akarták meghallgatni. A magyar párt nem szavazza meg a színház-törvényt, mert a javaslat nem foglalja közbe a kisebbségi színházakkal

A szenátusban ma megszavazták a kémkedés büntetéséről szóló törvényjavaslatot

Bucuresti-Bukarest, május 24. A kamara mai ülésén napirend előtt Mirescu szocialista képviselő sürgős intézkedést kér a munkaügyi minisztertől a már tarthatatlan munkanélküliség leküzdése érdekében. Majd Konnerth szász képviselő sérelmezte azt, hogy a külföldön tanuló diákok számára csak a munkaügyi miniszter engedélyével akarnak utlevelet adni, ami lehetetlen állapot. Herovan képviselő kéri, hogy a forgalmi adó pauszál-rendszerét szüntessék be, mert ez a rendszer rendkívül sok visszaélésre ad alkalmat.

Ezután Cuza felkel a helyéről és a tribün felé indul. A kamarán a boszorkodás moraja fut keresztül és a képviselők kórusban kiáltják:

— Ááá...
Több hang közbekiált:
— Megöl bennünket ez az ember folytonos közbeszólásaival.

Cuza védelmet kér

Cuza Pop-Csicsó einökhöz fordul és kéri, hogy védje meg őt az ilyen aberrációktól. Majd megtartja beszédét és kifogásolja, hogy a tanulóifjúságot vasárnap ahelyett, hogy templomba vinnék, színházi előadásokra és különböző konferenciákra viszik. Több képviselő újra közbekiált, mire Cuza ingerült lesz és a következőket mondja:

— Tudtam, hogy lesznek olyan képviselők, akik nem fognak megérteni. Nem csodálkozom, hogy azokból a pad-sorokból, ahol Raseanu professzor, a zsidók és a szocialisták ülnek, gunyosan kiabálnak.

Vaida és a lapelkobzások

Ezután Cuza elhagyja a tribünt és Vaida belügyminiszter emelkedik szó-lásra, hogy elmondja válaszáat a lapelkobzások ügyében elhangzott interpellációkra. Vaida belügyminiszter kijelenti, hogy a liberális és az averescanus kormányok alatt a Károly-ügy nem foglalkoztatta a közvéleményt, mert a nemzeti parasztpárt sajtója tudta kötelességét és nem foglalkozott az állam magasabb érdekeit veszélyeztető kérdéssel. A liberálisok ezzel szemben igyekeztek újra napirendre hozni ezt a kérdést, nem törődve az állam magasabb érdekeivel. A Viitorul kvalifikálhatatlan sértéssel illette Mihály király apját és Miklós régensherceg bátyját.

— Mi — folytatta Vaida emelt hangon — I. Mihály király kormánya vagyunk, akinek hűséget esküdtünk, de nem türhetjük, hogy ilyen sértésekkel illethessék a dinasztia. Az ilyen cikkek aláássák a dinasztia tekintélyét. Ezért rendeltük el magasabb államérdek-ből a lap elkobzását.

Tapsol az egész Ház

Vaidának erre a bejelentésére a Ház, mint egy ember áll fel a helyéről és percekig keresztül tapsol.

A belügyminiszter ezután köszönetet mond ama lapoknak, amelyek a magasabb szempontokat megértették és nem félelemből, hanem az állam érdekeire való tekintettel alávetették magukat a kormány intencióinak. Egyedül a Viitorul nem volt hajlandó respektálni ezt az álláspontot és utcai cirkuszokat rendezett. Mosoiu tábornok cigánygyerekek élén megrohmozta a csendőrséget.

— Minden lap csinálhatott volna ilyen cirkuszt, hogy több lapot eladjon, — mondja Vaida belügyminiszter — de csak a liberálisok nyultak ilyen eszközökhöz.

Szovata-fürdőn

központban felkötött „Mariska villá”-ban június 1-től elsőosztályú orth. kóser penziót nyitok, Bővebb felvilágosítást ad Kővári Jakab Baile Sovata, Clujon Kővári.
Telefon 5-48.

A belügyminiszter ezután felsorolja azokat a lapokat, amelyeket elkönfiskáltak. Amikor a felszólalásban a Socializmul-hoz ér, Mirescu szocialista képviselő közbekiált:

— Miért kobozták el ezt a lapot, amely nem is törődik a dinasztia kérdéseivel?

Az elszigetelt csoport

Vaida: Sajnálatos, hogy Önök egy elszigetelt csoportot alkotnak a nemzet testében.

Mirescu: Csodálatos, hogy Ön belügyminiszter létére, nem ismeri pártunk programját.

Vaida: A szocialista párt egy kvantitá neglignable.

Leon Lupista: De a választáson jók voltak a szocialisták.

Vaida: A választáson támogattuk a szocialistákat, mert akkor még azt hittük, hogy ők a munkások képviselői.

A belügyminiszter ezután azzal zárja

be beszédét, hogy a kormány a dinasztia bármely tagját ért sértést meg fog torolni.

A színházi törvény vitája

A kamara ezután áttér a napirendre. Willer képviselő tartja meg nagy beszédét a színház-törvény ügyében. A Magyar Párt nevében mindenekelőtt leszögezi, hogy a kormány frivol játékot űz a törvénytervezetek egész légióival, amelyekkel nap-nap után elárasztja a parlamentet. A képviselők naponta két-három bizottságban is el vannak foglalva és képtelenek kellőképpen tanulmányozni a törvényeket. A színházi törvényről szólva Willer kijelenti, a kisebbségeket azzal vádolják meg állandóan, hogy izolációs politikát folytatnak és nem igyekeznek beilleszkedni az ország életébe. Ime ez a törvény a fordítottját bizonyítja, mert csak a román színházakkal foglalkozik és a kisebbségi színház ügyeivel egyáltalán

Hét és félmilliárd lejt investál

A Morgan-csoport a romániai telefonvonalak reorganizálására

Husz évre szól a koncesszió amelynek ellenértékeképpen kétmilliárd lej kölcsönt kap a Mezőgazdasági Hitelintézet

Bucuresti-Bukarest, május 24. A ma reggeli lapok nagybetűs cikkeiben közlik, hogy a posta vezérgazgatóság képviselői és a Morgan-féle amerikai pénz-csoport megbízottai tegnap este aláírták a telefonvonalak koncessziójáról szóló szerződést. A kormánypárt lapjai nagy örömmel üsásgolják a hírt, azt írva, hogy a Krüger-csoport után ime egy másik hatalmas pénz-csoport végez nagyváltékú befektetéseket Romániában. A koncesszió feltételei a következők: A telefonvonalak bérebeadása husz évre történik és pontosan megállapított új-

jaépítési terv alapján. A husz év elteltével az összes vonalak az állam tulajdonába mennek át. A szerződés biztosítja az államnak a vonalak ellenőrzését, főleg nemzetvédelmi szempontból. A Morgan-tröszt rövid időn belül kicseréli az egész régi telefonanyagot és minden faluba bevezeti a távbeszélőt. Megjavitja a külfölddel való összeköttetéseket is.

A kormánylapok jelentése szerint a szerződés aláírása egy politikai, mint pénzügyi körökben nagy örömet váltott ki. Eltekintve attól, hogy a Morgan-

**Az egészség a legdrágább kincs és ennek a megszerzése és megtartása a paplamási-
LITHYNIA**
Ásványvíz rendszeres ivása által érhető el.
Kapható mindenütt!
Főlerakás: MOSA FERENC Cluj, Strada Avram Iancu 18.

nem törődik. Erre való tekintettel a Magyar Párt nevében a javaslatot nem fogadja el.

Ezután Iorga szól hozzá a színházi törvényhez és hangsúlyozza, hogy a kormány olyan intézményeket alapít, amelyekre semmi szükség nincs. Nincs szükség az Educatia Poporului-ra, amelynek huszonöt fölösleges inspektor van. Egyik inspektora, a hírhedt Arghezi, aki Románia legpornógráfabb írója.

— Ezt az Arghezit — mondja Iorga — én vettem ki a börtönből.
Flueras: Miért vette ki?

Iorga fél, hogy későn kérnek tőle tanácsot

Iorga: Ha Ön bajban lesz, forduljon csak hozzám. Önt is hajlandó vagyok kivenni.

Iorga ezután annak az aggályának ad kifejezést, hogy akkor fognak tőle tanácsot kérni a Nemzeti Színház jövődi igazgatójának kinevezéséről, amikor a kinevezés már a miniszter zsebében lesz.

— Így jártam — mondja — akkor is, amikor Maniu a régens kinevezésére kért tőlem tanácsot, két órán keresztül vitatkoztam vele és csak később tudtam meg, hogy a kinevezés akkor már Maniunak a zsebében volt.

A szenátus ülésén lényegtelen felszólalások után megszavazták a kémkedés büntetéséről szóló törvényjavaslatot.

Goma inspector jelentése a târgu-frumosi incidensről:

A verekedést egy cuzista provokálta, a rendőrség pedig elverte a letartóztatott zsidókat

Egy beszarabiai faluból a cuzisták elkergették a zsidókat. A jasi tábla főügyészét a târgu-frumosi incidens miatt Bukarestbe rendelték

A Marzescu-törvény alapján eljárást indítanak Cuza konstancai lapja ellen

Bucuresti-Bukarest, május 24. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A beszarabiai Soroca-megyében újra megteremté a magagyümölcsöt a cuzista agitáció. Timilautzi községben cuzista diákok felizgatták a parasztokat, akik a szó szoros értelmében kikergették a faluból az ott lakó három zsidó családot. A belügyminisztérium amint értesülést szerzett az eseményekről, Davida soroca-megyeyi szigurancainspektort táviratilag megbizta, hogy azonnal utazzon a helyszínre a vizsgálat lefolytatására.

A kormány, úgy látszik, most komolyan hozzá akar látni ahhoz, hogy az elvadult cuzista agitációt megfékezze. Erre mutat az is, hogy a belügyminisztérium hivatalosan irt át az igazságügyi minisztériumhoz, azzal a kéréssel, hogy a Marzescu-féle rendtörvény alapján haladéktalanul indítsák meg az eljárást a Konstancában Stralucitor címen megjelenő cuzista lap szerkesztő-sége ellen. Amint azt már jelentettük,

ez a lap a legféltelenebb módon uszít a zsidók ellen és az antiszemita liga híveit egyenesen a zsidók meggyilkolására és vagyonuk elkobzására szólítja fel.

Itt említjük meg, hogy Goma közgazgatási vezérfelügyelő, akit a kormány a târgu-frumosi események vizsgálatával bizott meg, elkészült jelentésével és a felvett jegyzőkönyvekkel, valamint a hozzáfűzött megjegyzéseit eljuttatta a belügyminiszterhez. A közoktatási vezérfelügyelő jelentésének szövege még nem ismeretes. Egyes ellenőrizhetetlen és teljesen fantasztikusnak hangzó híradások szerint, Goma közgazgatási vezérfelügyelő arra a megállapításra jutott volna, hogy a hiba kölesönösen terheli a cuzistákat és a zsidókat. Más forrásból származó értesüléseink szerint, Goma inspektor jelentése kizárólag a cuzisták ellen sorakoztat fel vádakot. Eszerint a jelentés megállapítja, hogy az eseményeket egy Lozeanu nevű cuzista provokálta. Su-

csoport folytán európai nivóra emelkedik az országban a telefonberendezés, ami a közgazdasági életnek is nagy hasznára lesz, a szerződés megkötésétől újabb külföldi tőkebeáramlást várnak, amelyet egyrészt építkezési, másrészt városfejlesztési célokra lehet majd felhasználni. Értesüléseink szerint a Morgan-csoport azon hét és félmilliárd lejes investición kívül, amellyel a telefonvonalakat teljesen rendbe fogják hozni, kétmilliárd lejjel járul hozzá a mezőgazdasági hitelintézet létesítéséhez.

A bukaresti délutáni lapok jelentése szerint, Goma inspektor beszámolójában rámutat arra az atmoszférára, amelyet a târgu-frumosi és jasi hatóságok vezetőinek kimondott antiszemita magatartása idézett elő. Hír szerint vádakot tartalmaz a jelentés a jasi tábla főügyészével szemben is, akit ma délután sürgősen Bukarestbe rendelték. A jelentés birtokában, Anghelescu belügyi alminiszter a legrövidebb időn belül válaszolni fog a târgu-frumosi ügyben elhangzott interpellációkra.

BENAMY: „KAJUT”. (Teljes kiadás) Ara 60 lej. Kapható az Uj Kelet könyv-osztályában.

Elhangzottak a perbeszédék a kolozsvári 11-es huszartisztek bünperében

Az ítélet kihirdetését hétfőre halasztotta a hadbíróóság

Cluj-Kolozsvár, május 24. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A 11-es huszartisztek perének főtárgyalását ma reggel folytatta a kolozsvári hadbíróóság. A tárgyalás Silny huszartisztes kihallgatásával vette kezdetét, aki kedvező vallomást tett Ferderber alezrederre és a vádlottak padján ülő tisztekre vonatkozóan.

Hogyan derült ki a panama

A tanúkihallgatások ezzel befejeződtek. A tárgyalás változatos és élénk menete hirtelen visszafotott lélegzetű, izgó hangulatba csap át. A terem zsúfolásig van. Halálos csendben emelkedik szólasra Bengliu ezredes, királyi biztos. Mindenekelőtt ismerteti az előzményeket, melyeknek tömkelegéből kibontakoztak azok a büncselekmények, amelyekért négy katonatiszt és tizenhét schimbás a vádlottak padjára került. 1928-ban a hadgyakorlatok céljából Tasnad—Abrudbánya vonalán táborozott a 11-es huszartisztes. A schimbások egyik csoportja a táborok előtt panaszt emelt Anton főhadnagy ellen, hogy megvesztegetési pénzekért szabadságot katonák hiányának elűntetése érdekében a főhadnagy folyton készenlétben tartja őket s már nem bírják tovább a szolgálatot. A feljelentés nyomán megindult a vizsgálat. Spirea, a vizsgálatot vezető őrnagy megállapította, hogy Anton főhadnagy jóvoltából több schimbás hiányzik a hadgyakorlatról. Így került felszínre a visszaéléseknek egész sorozata, amelyeket Ferderber alezreder Constantinescu kapitány, Anton és Maciuceanu főhadnagyk és Cantea őrmester üzték a 11-es huszartisztesben. Ezek az emberek tetteikkel megsértették a tiszt rangot, a tiszt méltóságát és a tiszt uniformist. A pénzszerzés értelmű szerzője Constantin kapitány volt, a felhajtó szerepét pedig Anton főhadnagy töltötte be. A visszaélésekből folyó anyagi hasznok láttára Maciuceanu főhadnagy is csakhamar bekapcsolódott tisztársai illegális üzemelésébe, majd Cantea Radu őrmester is követte feleseli példáját.

Kemény vádbeszéd Ferderber alezreder ellen

A visszaélések főbűnöse — mondotta — rees hangen Bengliu királyi biztos — Ferderber alezreder. A megvesztegetésen kívül vádat emeltek ellene hamisított való felbujtás vétségéért. Ő volt az, aki a schimbások érdekeiben alantasaihoz írott ajánlólevelekben felbujtotta őket a szabálytalanságok elkövetésére, ő volt az, aki betanította őket, hogyan kell távollévő katonák hiányát tüntetni és az inspekciók során helyükre másokkal betölteni.

Nem tártal eléggé súlyos szavakat az söröndü vádlottak büncselekmények jellemzésére. A másodrendü vádlottak illetőleg, azt hangsúlyozza, hogy az is a katonai büntetőtörvénykönyv ragrafusaiba ütköző cselekményeket tettek el. Bengliu ezredes a vádak jelentéktenségére való hivatkozással Szász János és Mihali Joan schimbások ellen tette a vádat, majd a többi vádlottak illetőleg a következő szavakkal fejezte be vádbeszédét:

— A lehető legszigorubb büntetést kérem a fővádlottakkal szemben! Bengliu ezredes másfél óras vádbeszédének látható hatása volt. A vádlottak tekintetéből kisugárzott az a mélynyomott hangulat, amelyet az erődes vádbeszéd keltett bennük, de az egész tárgyalóterem hangulatára is rányomta bélyegét az ügyész vádbeszéde. A vádbeszéd után Ferderber alezreder vádbeszédében igyekezett elhárítani magától az ellene emelt vádakot.

A védőbeszédék

A védőbeszédék megtartására került a sor. Elsőnek Ferderber alezreder védő Francu Amos, emelkedik szólasra, hatós érvekkel rámutat arra, hogy a vádlottak cselekményei nem meri-

tik ki az ellenük emelt vádak kritériumait. Majd pontról-pontra igyekszik bebizonyítani, hogy védenca távollátt minden szabálytalanságtól.

Ezután Saragea ügyvéd tartotta meg védőbeszédét Constantinescu Valer kapitány érdekében, majd Móra Mihály

bukaresti ügyvéd, Anton főhadnagy védője emelkedett szólasra. Kétségtelen, hogy az ő szerepe volt a legnehezebb. Mintegy egy óras védőbeszédében küzdött Anton főhadnagy érdekében.

A délutáni tárgyalás Popescu Ilariu

védőbeszédével vette kezdetét, aki Maciuceanu főhadnagy, Cantea Radu törzsrőrmester és több schimbás huszár védelmét látta el. Dr. Mircea Georgescu Schreiber Benő és Récei Béla másodrendü vádlottak felmentését kérte védőbeszédében. Hasonló értelemben beszélt dr. Gherman is Bay Ferenc és Leonhard schimbások érdekében. Dr. Fehér Dezső logikus érvekkel felépített védőbeszédében gróf Bethlen Balázs és báró Fehérvári Jenő másodrendü vádlottak felmentését kéri.

A hadbíróóság ezután este 9 órára halasztotta a tárgyalás folytatását. Az esti tárgyaláson folytatták a perbeszédet, majd az ítélet kihirdetését hétfőre halasztották.

Junius elsején életbe lép a vasut kedvezményes tarifarendszere

Bucuresti-Bukarest, május 24. A CFR központi igazgatósága javaslatot tett az igazgatótanácsnak a személytarifának kis távolságokon való csökkentésére. 150 kilométerig a redukció 15 százalé-

kot, 150-től 250 kilométerig 10 százalékot tenne ki. Ezenkívül bevezetik a kétszemélyes bérletrendszert, amely másfélszerese lesz az egyszemélyes bérletnek. Ezek a bérletek nem fognak

névre szólni. Bérleteket léptetnek életbe a kis távolságokra is alacsony díjak mellett. Valószínű, hogy ezek az újítások junius 1-től lépnek életbe.

A félmilliót is meghaladta a Bombayban tüntető hindu nacionalisták száma

Naidu asszonyt kilenc havi, Manilal Gandhit pedig egy évi börtönre ítélik. Véres összeütközések a hinduk és mohamedánok között

London, május 24. Bombayból jelentik, hogy Naidu asszonyt kilenc hónapi fogházra, Manilal Gandhit pedig egy évi börtönre ítélték el. Bombayban ma óriási tömegek felvonultatásával újabb tüntetés volt, amelyen Patel fogadalmat tette a néppel a polgári ellenállás mozgalmanak végsőkig való folytatására. A hatalmas tömegek felvonulását a rendőrség parancsnoka először nem engedélyezte és a karhatalmi kiindulást 500 emberre már kezdte is a tömeget a Viktória-pályaudvar környékéről visszazorítani, de a nacionalisták leültek a kövezetre és emberi erővel nem voltak elmozdíthatók. A karhatalom négy óra hosszat nézett far-

kasszemet a tömeggel, míg végre törvényhozótestületi tagok garanciavállalására a nagygyűléshez való felvonulást engedélyezték. A tömeg ekkor eggyet-egy diadalkiáltásokban tört ki és mért-föld hosszú menetben vonult a gyűlés színhelyére. Az állami söraktárak elleni akcióról ma nem érkezett hír. Surat környékén voltak zavargások és ezért tankok, gránát- és aknavetők érkeztek Suratba, hogy a karhatalom szembeszállhasson minden próbálkozással.

London, május 24. Kalkuttából jelentik, hogy Bengáliában a Gangesz egyik mellékfolyója, a Meghana mellett fekvő Daceában tegnap a mohamedánok

és hinduk között véres összeütközések voltak, melyeknek csak a rendőrség erőteljes közbeavatkozása vetett véget. Az összeütközéseknek számos súlyos sebesültje van. Több mohamedán üzletet kifosztottak és fel is gyújtottak. A karhatalom őrszemeket állított ki a mohamedán negyedben az üzletek elé. Bombayban a tegnapi tömegtüntetés a legnagyobb arányú volt, amelyet eddig a polgári ellenállás mozgalmanak megindulása óta fel tudtak mutatni. A menetben Bombay egész hindu lakossága résztvett. Egyes beszédek szerint a tömegben felvonuló hinduk száma meghaladta a félmilliót is.

Madgearu szeszörvénye ellen foglalt állást az erdélyi képviselők értekezlete

A kormánypart erdélyi csoportja ragaszkodik ahhoz hogy erdélyi politikus legyen a földművelésügyi alminiszter

Bucuresti-Bukarest, május 24. Az erdélyi képviselők tegnap Manu lelkész elnökletével az Amicitia vendéglőben értekezletet tartottak, amelyen számos fontos kérdésről tanácskoztak. Elsősorban a szeszörvény-javaslatlall szembeni elégedetlenségüknek adtak kifejezést. Konstatálták, hogy a Madgearu-féle javaslat főleg a nagyobb szeszgyárakat védi, a kisebb mezőgazdasági szeszgyárakra nézve azonban igen súlyos terhet ró. Miután Erdélyben 110 ilyen kisebb mezőgazdasági szeszgyár van, ezeknek a tönkremenése rendkívüli károkat okozna az érdekelt parasztságnak, amelytől nyereszterményeiket beszerzik, és a munkásságnak. Elhatározták, hogy Manu miniszterelnöknel interveniálni fognak, kérve, hogy a parlamenti bizottságban elutasított módosítási tervet a plenáris ülésen fogadtassák el a pénzügyminiszterrel.

Erdélyi alminisztert a földművelésügyi minisztérium élére

Az erdélyiek ezután alpanaszolták, hogy a földművelésügyi minisztériumban az erdélyi ügyeket nagyon későn, vagy egyáltalában nem intézik el, amióta Dobrescu Aurel lemondott alminiszteri állásáról. Ennek oka nyilván az, hogy az erdélyi ügyekkel tisztába lévő vezető tisztviselője nincs a mi-

nisztériumnak. Elhatározták, hogy ebben az ügyben is közbenjárjanak a miniszterelnöknel, kérve egy erdélyi alminiszter sürgős kinevezését a földművelésügyi minisztériumhoz.

A tanácskozás további tárgyát a tartományi igazgatóságok hatáskörének megállapítása képezte és elhatározták, hogy teljes mértékben támogatják Moldovan Valér erdélyi igazgató törekvését a tartományi igazgatóságok hatáskörének végleges megállapítása és ezzel a decentralizáció megvalósítása érdekében.

Az erdélyi képviselők aggályosnak találták a földművelésügyi miniszternek törvényjavaslatát is az állatkiviteli szindikátusokra vonatkozólag, mert attól tartanak, hogy a szindikátusok le fogják szállítani a vételárat és ezzel súlyos károkat okoz a parasztnak.

Manu tisztázni fogja a január 4-iki aktust és a stereis-ták kérdését

Bucuresti-Bukarest, május 24. A poli-

tikai helyzet beavatottak szerint, rövidesen tisztázódni fog a nemzeti parasztpárt vezetőinek esütörtöki és pénteki megbeszélései alapján. Hír szerint Manu közölte pártja vezetőivel, hogy a január 4-iki aktusra vonatkozólag a parlament egyik közeli ülésen hivatalos nyilatkozatot fog tenni. Közölte továbbá, hogy az ellenzéki magatartást tanusító stereista képviselőket fel fogja szólítani, tisztázzák magatartásukat, ellenkező esetben kizárják őket a pártból.

A lapok szerint a megbeszélésen foglalkoztak Popovici Mihály ügyével — amely az erdélyiek értekezletén is szóba került — továbbá Joanitescunak a kormányba való belépésével, anélkül, hogy döntés történt volna.

Triumph cipőkben állandóan a divat legutolsó kreációit kaphatja

J Ö N I Alexander Moissi **J Ö N I**
Mikor? a világ leghíresebb művésze **H O I ?**

Pünkösdi speciális áron Judovics & Co. áruház
Cluj, C. Reg. Ferdinand 9. Telefon 8-58.

i cipő

nyos és simu-

örzsöli, felmele-

sóságánál fogva

szongipő

al rendelkezik.

ljegyre:

at kürt.
zte Luchaire fiát,
y szülei egy alkak
és nem volt elég
kinek az az ötlete
l nyitni erőszakkal
ki eltűnéséhez. Ez-
entben van nem-
k, hanem sofförjé-
aki elmondotta,
ül valaki kinyitot-
nan, gazdája fele-
ő maga vette ki a
tárgyak eltűnésére
elvilágosítást adni.

ki mint említettük,
működés Világsszö-
ke volt, fia Ac-
hirneves francia
Luchaire ma 53
vette a Szellemi
tagozatának el-
zág középiskolái-
volt. Számos tudó-
ő azonban főleg

intelligens és kép-
tják, aki Francia-
denkor kitűnően
Együttműködés
tját Genfből Pá-
Az amerikaiak és
st foglaltak a terv
került Párisban a
nas fiókját életre-
a francia korn-
ogatásban része-
ete azonban az
megrendült és be-
számoltak, hogy
szsa fog lépni. Ez
an aligha áll ösz-
vadjával. A visz-
z, hogy Luchaire
arra, hogy nép-
iand, aki a Né-
szonyt hirdette,
ott Luchairere,
reszteszni akarja.

LUVRU
Carol No. 4
(szemben.)

ak 100 lejtől
obák nagyon
urak kedvez-
esülnek.

J Keletben

KÖZGAZDASÁG

Ma lesz a Sfatul Negustoresc országos kongresszusa Bukarestben

Féláru jeggyel utazhatnak a kongresszus tagjai

Bukarest, május 24. A Sfatul Negustoresc ma tarja meg egyizben elhalasztott kongresszusát. A kongresszus tárgysorozatában szerepelnek adókérdések, a kényszerregegyezségek problémája és több, a kereskedelmet illető érdeklő kérdés. A vasutügyi igazgatóság, a vidéki Sfatul-tagok-

nak, akik a kongresszusra akarnak utazni Bukarestbe, 50 százalékos tarifakedvezményt ad, mely ugy vehető igénybe, hogy az odautazásnál egész jegyet kell váltani, a jegyet láttamoztatni kell a Sfatulnál és így újabb jegyváltás nélkül lehet visszautazni.

Gabonamonopóliumot követelnek a csehszlovák agráriusok

Prága, május 24. A csehszlovák agráriusok nem egyszer léptek fel már olyan követelésekkel, amelyek az ipari centrumok képviselőit megdöbbentették. — Egyanis Csehszlovákia fő bevételi forrása az ipari cikkek bevétele és ennek a követelésnek a teljesítése vagy bárminő módon való veszélyeztetése nemcsak a nemzeti gazdaság csökkenését, de a terület lefokozását és a munkanélküliség növekedését jelenti.

a gabonabehozatali monopóliumot, ami nem jelentene mást, mint hogy az agrárius államok elől elzárják a csehszlovák piacot és csak akkor nyitják meg, ha az agráriusok — természetiek elhelyezése után ezt megengednék.

Eltekintve attól, hogy a gabonamonopólium Csehszlovákia közönségét teljesen kiszolgáltatná az agráriusoknak, külföldi vonatkozásban is óriási veszélyt jelentene, mert csak természetiek hogy azok az agráriusok, amelyeknek gabonamoniit nem engednék be Csehszlovákiába, ipari cikkekben való szükségletüket máshonnan fedeznék. Ezért érthető a többi pártok elégedetlensége is az ipari körök megdöbbenése. Egészen bizonyos, hogy ez a kérdés igen elkeseredett harcokra fog alkalmat adni a prágai parlamentben.

A csehszlovák agráriusok, akik egészen különös módon dominálnak az ipari Csehszlovákia parlamentjében, most azzal a követeléssel léptek a kormány elé, hogy azonnal mondja fel a gabonaszállalást érvényben levő kereskedelmi szerződést, vagy ha ez nem lehetséges, az ideai aratás biztosítása céljára Nemetsország mintájára, vezessék be

Reorganizálják a mezőgazdasági kamarákat. Bukarestből jelentik: A mezőgazdasági blokk Mihalache elnökeletét új illet tartott, amelyen a mezőgazdasági kamarák reorganizációjára vonatkozó törvényjavaslatot tárgyalják le.

Az amerikai petróleumárak esése. Newyorkból jelentik: Eredménytelenül tartózkodó tárgyalások után, amelyek arra nyúltak, hogy a kaliforniai kis petróleumtermelőket egyszérség aláírására kényszerítsék és a termelést a jelenleginek ötödét százalékára korlátozzák, a kaliforniai Standard Oil Co. a nyersolajárakat hordónként 75-90 centben szállította le. Ez az Egyesült Államok petroleumtörténetében a legerősebb áreredukció. A lépés elsősorban a független kaliforniai termelők ellen irányult, akiket kényszeríteni fognak arra, hogy a termelés korlátozásában résztvegyenek. Az árak most 50 és 70 cent körül mozognak, az eddigi 92-102 cent volt egy hordó költsége. A tulajdonképpeni gyártási költségek e jegyzések fölött állnak. Remélik, hogy e drákói eszköz segítségével a kistermelőket az ajánlatok eladására fogják bírni. A Soutpenn Co. a pennsylvániai nyersolajárak többi redukcióját 25 centben állapította meg.

Franciaországban háromszorosan túlléptek a jórátelési kölesönt. Párisból jelentik: A párisi tőzsde ezen a héten a kölesárát az előző hétenhez képest 300 százalékkal emelte. A párisi tőzsde ezen a héten a kölesárát az előző hétenhez képest 300 százalékkal emelte. A párisi tőzsde ezen a héten a kölesárát az előző hétenhez képest 300 százalékkal emelte.

Az amerikai szenátus megszavazta a vámtörvényt. Newyorkból jelentik: A szenátus szótöbbséggel elfogadta a vámtörvényt és ezzel előkészítette az utat az új vámtörvény gyors ratifikálására. A szavazás két fázisban történt. Az egyik az exportprémiumok vonatkozott. Ezt a javaslatot negyvenhárom szavazattal negyvenegy szavattal ellenében fogadták el. A szavazatok aránya itt 42:42 volt. Az ülés utolsó napján a szenátus delegációja a képviselőház tagjaival tanácskozásra tért vissza és egy kompromisszumos javaslatot állíthat fel, amelyet rövid időn belül mindkét Házban benyújt-

következtében, hogy az egyes államokban a fizetésképtelenségi esetekre különböző törvényes rendelkezések vannak érvényben. A hitelezők védegyeleteinek kiküldöttéi rá fognak mutatni arra, hogy nemzetközi állami egyezségekkel létesítsenek közös platformot. Csehszlovákiát Boska igazságügyminiszteri tanácsos fogja képviselni a kongresszuson.

A csehszlovák textil válsága. Prágából jelentik: Néhány hónappal ezelőtt a csehszlovákiai gyapotszövőök a kedvezőtlen viszonyok nyomása alatt elhatározták, hogy átmenetileg munkaadóikkal békét kötnek. A munkaadók egy része azonban a megállapodást nem respektálta, mire a szövömunkások elhatározták, hogy a maguk részéről felmondtnak tekintik a megállapodást. Ez a körülmény viszont kihat az árakra is, minthogy a gyárosok egymásközötti megállapodása is felborult.

Nagy fizetésképtelenségek a német mezőgazdaságban. Berlinből jelentik: Az ipari fizetésképtelenségek az utóbbi napokban egy nagyobb konfekciós cég fizetésképtelenségét kivéve, csökkentek. Ezzel szemben a mezőgazdasági insolvenciák napról-napra halmozódnak. Április hónap során negyvenhárom gazda jelentette be fizetésképtelenségét és egyezkedési tárgyalásokat követelt. A kormány komolyan foglalkozik a mezőgazdaság válságának részint kamatmentes kölcsönökkel való szanálására.

A Belgrádi Textilművek gazdát cserél. Belgrádból jelentik: A Belgrádi Textilműveket egy konzorcium, amelynek élén a Stein et Comp. cég áll, közelről meg fogja venni. A tárgyalások már annyira előrehaladtak, hogy a tranzakció befejezése már csak napok kérdése.

Lánya a nemzetközi gyapotpiac. Bremenből jelentik: Az amerikai statisztikák kereskedelmi barometere kedvezőtlen időt jósol. Az Egyesült Államokban áprilisban 532.000 bale gyapotot vett fel a piac s 100.000 balevel kevesebbet, mint 1929 áprilisában. Az árak ilyenformán estek. A newyorki gyapotárkereskedők április végén 702 millió yard gyapot termeléséről tesznek jelentést. Az amerikai szövődék eddig 2.1 millió bale gyapotot vásároltak, 1.1 millió baleval kevesebbet, mint a múlt év ugyanezen ideje alatt. Franciaországban kívül egész Európában súlyos helyzetben van a gyapotgazdaság, Lancashire jelenleg eredeti kapacitásának alig felével dolgozik.

Színház—Művészet

Szenzációs hír! Az olasz lírai babszínház még 3 napig Clujon marad! Leszállított helyárák! Hétfőn, május 26-án és kedden, május 27-én délután 6-kor és este 9 órakor 2-2 előadás! Rendkívül érdekes, teljesen új műsor: 1. Chaplin és Greta Garbo (Capelaci mester excentrikus duettje). 2. Tontolino, a zsonglór (a marionett-virtuozitás bemutatója). 3. A három vig testvér (komikus jelenet 36 szereplővel). 4. A volgai hajósok (zenés tündérvjáték). 5. Szkeecs a Campaneli-operetteből. 6. A velencei éjszakák költészete (gondolán a Grand Canal-on). Szünet. II. 1. Bajazzók, a prologus éneklő Cesario Pistelli, a híres baritonista. 2. Favorita, éneklő Murari mezzoszoprán énekesnő. 3. Különböző áriákat éneklő Zenovie Ponti tenorista. 4. Tamo, olasz románc, éneklő Bertini mezzoszoprán énekesnő. 5. Pillangókisasszony (Madame Butterfly), duett a második felvonásból, éneklők Coradeti Ida és Maria Murari. 6. Avella, nápolyi románc, éneklő Bernardi tenorista. Helyárák a Nemzeti Színház népies helyárái 10 lejtől 80 lejtig, páholyok 200-300 lej.

Greta Garbo legveszélyesebb riválisa Mariene Dietrich

Hollywood, május 17. Hollywood legújabb importált nagysága, Marlene Dietrich, akit Greta Garbo legerősebb riválisának tartanak. Marlene Dietrich magas, nyulánk s mégis telt alaku nő. Nagy álmos szemei vannak, hosszú, felkunkorodó szempillákkal. Az embert emlékezteti Barbara la Marra és modulataiban talán még több izgató vonzerő van, mint Gretaéban. Mariene Dietrich Josef von Sternberg fedezte fel és nemrégiben főszerepet adott neki Emil Jannings legújabb német és angol hangosfilmjében. Az angol szerepet is az ujonnan felfedezett filmszépesség játszta. Angol kiejtése bájos, bár egy kis teuton akcentust fel lehet fedezni benne. Jelenleg a nemrégiben importált Marlene a hollywoodi kozmetikusok kezében van. Ha ezek a szépségszakértők befejezték simító munkájukat, a fiatal német nő megkezdheti amerikai pályafutását. Azt már most is meg lehet állapítani, hogy játékában több melegség és erő van, mint Greta Garboéban. A kiszivárgott hírek szerint Marlene Dietrich espőjéből három incset kell lefogyasztani, mielőtt az amerikai filmfelvevőgépek elé áll. De három incs nem jelent sokat a hollywoodi szépségszakértőknek. Nem jelent ez azok számára sokat, akik rövid hetek alatt alkotnak bárszonyos bőröket, egyenes orrot, kiugró állakat s egyenes lábakat.

A város, amely megengedte, hogy Camilla Horn visszatérjen hazájába, kissé németes hanglejtése miatt, most ugyanezre a sorsra juttatná Olga Baklanovát. A szép és tehetséges orosz származású filmszínésznőt sajátos kiejtése miatt száműzik a filmvilágból. A szép Baklanova azonban nem utazik el Hollywoodból, hanem vár. Lehet, hogy igaza van...

Nemrégiben egy fényes premiéren, a melyen Hollywood összes nagyságai és szépségei jelen voltak, különös dolgot vettem észre. Az egyik hátsó páholyban ültem s az előadás alatt érdekes benyomáson támadt: a nézőközönség ritmikusan mozog. A fejek minden másodpercben megremegnek és a nézőtér olyan, mintha a gyönyörű vörös, szőke, fekete és barna női fejek és a kopasz férfifejek hullámanak. Amikor világos lett, fedeztem csak fel a nézőtér hullámzásának titkát. A filmfejedelmek és mozinagyságok (ó borzalom!) egytől-egyig rágtak valamit. A csillogó estélyi ruhás, ékszerkirakatos, bárszonybőrű hölgyek és a frakkos és szmokingos urak egytől-egyig rágógumit majszoltak.

Hollywood már ilyen. Ez ember néhány napig nem jár társaságba és rájön, hogy elmaradt a világtól. Ezelőtt nyole évvel divat volt a gumit rágni. Azután lassanként kiment a divatból, következett néhány év, amelyben a gumirágás a legközönségesebb és legkompromittálabb foglalkozások közé tartozott. És ugylátszik most újra divatba jött!

John Gilbert a volt elnököt, Calvin Coolidget utánozza. Az energikusan hegyesorru elnök arról volt híres, hogy semmiről sem volt véleménye. Ezt a jóindulatúak semuralmának nevezték. Tény az, hogy Coolidget „hallgatag Calvin-

HOTEL „UNIVERSAL“
Bucuresti, I. Gabroveni 12 (str. Lipszani mellett)

Központi fekvés — Kereskedelmi központ — Telefon — Gőzfűtés — Lift
Fürdő — Villanyvilágítás — Étterem — Kávéház — Hűdég és meleg víz minden szobában.

Szoba árak fűtéssel együtt 120 lejtől kezdve

Kérje mindenütt a

ROLS GUM.

legfinomabb és legmegbízhatóbb

óvszert

A modern technika vivmánya
Sohasem fogja baleset érni
Tartósságáért garantálunk

K érje még ma a

ROLS GUM.

S. A. M. LÖBL & FIU
Bucuresti, Bv. Maria 30.

...sárnap, 1930 május 25.
...ka intenzív táplálkozást
...omaltine koncentráltan
...energia forrásul szolgál.
...kat. Minden dolgozó em-
...zsonnára Ovomaltine-t
...bszínház vendégjátéka.
...nbo nevű olasz babszín-
...sokot néhány napja
...zban. Akik a régi bá-
...tív emlékeivel menni
...ásokra, kellemes csal-
...szik. Egy nagy appar-
...szetes emberi nagyság-
...babok mögött, amellyel
...több mozdulatokat, ha-
...effektusokat tudják lé-
...dezt egy nagyon válto-
...teretében. Charlestontól
...tornászmutatványokon
...és operette-előadási-
...mű pontosságával törté-
...illuziókeltően, hogy a
...későn jön rá, hogy nem
...ak előtte. A babok be-
...tét tolmácsoló énekesek
...s finom enekkulturával
...A közönség hálásan fo-
...rú produkciókat és na-
...ott az előadáson.
...ek és érdekesedésben
...a természetes „Feren-
...viz használata könnyű-
...működést biztosít. Klin-
...igazolják, hogy a Ferenc-
...lamosan agyvérzésre és
...lamos idősebb emberek
...olgalatot tesz. A Ferenc-
...z kapható gyógyszerár-
...fiákban és fűszerüzletek
...alyázat
...hitközség pályázato-
...desbe jött kantori állás-
...vi augusztus hó 1-é-
...Zeneileg képzett, kel-
...gonas istentisztelet vez-
...thoráolvasási képzett
...ven aluli, román hon-
...kérvényeiket — ameli-
...aládi állapotukat, min-
...vítő okmányok esatola-
...n fizetési igényeik meg-
...alóírt elnökséghez ma-
...be. Metszői (sochet ut-
...el bírók előnyben rés-
...megvételre. Cim
...kiadóban
...Saját orvosa
...nondia, hog-
...gyedti csak
...„Ola“ a me-
...vázható óvsz-
...ve fogadjon
...ajánzatot
...ORA
...zerpek
...il nincs
...asszony
...EGJELENT KÖNYV
...AZ UJ KELET
...LYÁBAN.

nak" neveztek el. Coolidge ugyanis sosem adott interjút, nem beszélt. Száját összeharapta, amikor elnöknek megválasztották és elnöksége utolsó percéig csukva tartotta és így el is mondhatja magáról, hogy nem mondott semmi bortságot elnöksége idején. Nos, John Gilbert most Coolidgeot utánozza. A karakterisztikus arcú filmhős annyira megundorodott a közszerepléstől, annyira megunt az interjúban lírai költőknek bizonyuló újságírókat, a közönséget, amely minden magánügyéről jobban informált, mint saját maga, hogy összezuska a száját. Azóta csukva tartja.

Alig mutatkozik társaságban, újságírókat nem enged közel magához és még akkor is hű marad elhatározásához, hogyha a saját reklámmenedsere tanácsolja a nyilatkozatadást. Ilyen eset történt nemrégiben, amikor a nagy Gilbert házasságáról kezdtek különös dolgokat suttogni. Elterjedt az a hír, hogy a szép John felesége, Ina Claire beadja vagy beadta a válópert. A reklámmenedser ajánlatosnak tartotta, hogy John nyilatkozzon. A reklámmenedser azonban nem ért el semmit. Gilbert csak egyetlen nyilatkozatot adott, azt sem újságírók előtt: a közönség nézze meg a filmjeimet, de maradjon el az ebéd-lőmből és a hálószobámból!

Hollywood legfiatalabb producere, Carl Laemmle Jr. elkészítette 1930 nyári filmszenzációját. A szenzációs filmnek tavasszal volt Hollywoodban a premiéréje. A filmet egy fiatalember regényéből készítették, akinek a nevét néhány hónap alatt az egész világ megismerte és akinek azóta ezer, meg ezer utánzója van. A fiatalember, akinek a regényéből ezt a filmet készítették: Erich Maria Remarque. A film címe: Nyugaton a helyzet változatlan.

Laemmle vállalkozása, amerikai filmüzletember-szemmel nézve, meglehetősen merész. A fiatal producer ugyanis nem hamisította meg Remarque regényének szellemét. A háborút nem állította be romantikusan, se nem humorosan, hanem úgy, ahogy Remarque tette: egyetlen tárgyilagossággal. A film most indult el amerikai útjára. A hozzáértő közönség előtt nagy sikere volt. Laemmle bizik, de vannak, akik félnek.

T. M.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI-MŰSORA:

- Vasárnap délelőtt 11 órákor matiné 15 és 10 lejes helyárakkal: Az óceán hőse. (Páholyülések és összes földszinti jegyek 15 lej. Összes erkélyjegyek 10 lej.)
- Vasárnap 3, 5, 7 és este 9 órákor: A Vörös boszorkány. (Helyárak: Páholyülések és összes földszinti jegyek 20 lej. Összes erkély-ülések 10 lej.)
- Hétfőn, május 26-án 3, 5, 7 és 9 órákor: Atlantic. (Helyárak: 10 és 20 lej.)
- Kedden, május 27-én 3, 5, 7 és 9 órákor: Atlantic.
- Szerdán, május 28-án 3, 5, 7 és 9 órákor: Atlantic.
- Csütörtökön, május 29-én 3, 5, 7 és 9 órákor: Atlantic. (Utoljára.)
- Pénteken, május 30-án: Premier! 3, 5, 7 és 9 órákor: Az éneklő felhő. (A kalandor filmek királya! Főszereplő: Fred Thomson.) Helyárak: 10 és 20 lej.
- Szombaton, május 31-én 3, 5, 7 és 9 órákor: Az éneklő felhő.
- Vasárnap, június 1-én d. e. 11 órákor: Matiné 10 és 15 lejes helyárakkal. Egy világváros bünei.
- Vasárnap, június 1-én 3, 5, 7 és 9 órákor: Az éneklő felhő.

CORSO FILMSZÍNHÁZ MŰSORA:

- Vasárnap délelőtt 11 órákor: A gyáva hős. Harold Lloyd legjobb vigjátéka. Helyárak: 10, 20 lej.
- Vasárnap 3, 5, 7, 9 órákor: Sonny Baby.

SELECT-MOZGO:

- Vasárnap: Gyerünk a pokolba, utoljára, elsőrangú hangos film, főszerepben: Colleen Moore, az „Orgonavirágzás”-ból ismert művésznő.
- Hétfő: A kedélyes kórház, vagy Egy riporter kalandjai. Végtelenül szellemes vigjáték, főszerepben a bájos Bebe Daniels.
- Kedd: A kedélyes kórház. Ellenállhatatlan humor amerikai vigjáték, főszerepben Bebe Daniels.
- Szerda: A kedélyes kórház, vagy Egy riporter szenzációs kalandjai. Nagyszerű vigjáték, főszerepben a bájos Bebe Daniels.

URANIA MOZGO:

- Vasárnap: Kohn és Stangl fürdőhelyen, egyik legjobb amerikai vigjáték, főszerepben: George Sidney, Amerika legjobb komikus.
- Műsoron kívül a „Néger énekes” elsőrangú hangos pótkép.
- Hétfő: Gyerünk a pokolba. A közkeletű Colleen Moore legújabb nagy sikert aratott hangos filmje.
- Kedd: Gyerünk a pokolba. Colleen Moore nagyszerű hangos filmje, melyet a legújabb híradó kísér.
- Szerda: Gyerünk a pokolba. Ma utoljára. Colleen Moore nagyszerű hangosfilmje.

Rádió műsor

Idő: Középeurópai Vasárnap, május 25.

- Bukarest. 19: Román zene gramofonon 20: Hertz zongoraművész játéka. 20.45: Dumitrescu operaezenes előadása.
- Budapest. 9: Újsághírek, kozmetika. 12.20: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Majd: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Közreműködik: Kálmán Oszkár, a m. kir. Operaház művésze és Molnár Alice. Wolff Ferrari: Susanne titka, nyitány. Haydn Rafael áriája a „Teremtés” c. oratóriumából. Hubay: All-antica. Haydn: Simon áriája „Az évszakok” c. oratóriumából. Beethoven: VI. (Pastorale) szimfónia. 2: Gramofonhangverseny. (Művészlemez). Meyerbeer: Az afrikai nő, nyitány. Puccini: Turandot — „Ne sirj kiesel Liu” Thomas: Mignon, ária. Sinding: Frühlingsrauschen. Tanara: Niña — velencei dal. Mozart: A varázsfuvola, ária. Toselli: Szerenád. Verdi: A végzet hatalma. Hubay: Zefir. Weber: A büvös vadász. Alvarez: La partida. Saint-Saens: Haláltánc. 3.30: A m. kir. Földművelésügyi Minisztérium rádióelőadás-sorozata. Vitéz Bittera Miklós dr., gazdasági akadémiai tanár: „A növénytermelés legújabb kérdései”. 4: Rádió Szabad Egyetem. Keller Oszkár dr., gazdasági akadémiai tanár: „A gazda ellenségei az emlősállatok között és irtásuk”. Körmives Kelemen balladája. Bartholdiszky József okl. gazda: „Védekezés a jégkarak ellen”. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés és a MAC Hősök-emlékversenyének ismertetése. 5.15: Egyóra könnyű zene. 6.15: Gyula diák emlékböszöme: „A hősökről”. 6.35: Nagy Izabella, a Nemzeti Színház művésznője és Székely Mihály, a m. kir. Operaház művésze magyar nótákat énekelnek Bura Károly és cigányzenekarának kíséretével. 7.45: Hangverseny. Helyszíni közvetítés a debreceni „Aranybika” nagyszálló díszterméből. Előadásra kerül: Hubay Jenő: „Petőfi szimfóniája”. Részletes sport és löversenyeredmények. 10.15: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 10.20: Vitéz Berkó István ezredes előadása: „A katonazene története”. Közreműködik a m. kir. 1. honvédelmi gyalogezred zenekara.
- Barcelona. 20.10: Vegyes zene.
- Belgrád. 20: Hajek zongoraművész játéka. 21.20: Hangosfilm közvetítése.
- Berlin. 19.15: Mendelssohn B-dur szonáta. 20: Részletek berlini operettekből. Utána 0.30-ig tánczene.
- Bern. 20.30: Rádiózenekar. 21: Ritkán hallható kamarazene. Brahms: Zongora, hegedű és kürt-trió. 21.20: Gyógytermi zenekara.
- Pozsony. 23.00: Gramofon.
- Breslau. 20.30: Weber: „A három Pinto” c. vigoperája. 21.05: Argentínai nemzeti ünnep közvetítése Buenos-Airesből. Utána 0.30-ig tánczene.
- Brit nemzeti műsor. 20: Régi és új egyházi énekek. 21.05: Szimfónikus hangverseny.
- Brünn. 23: Gramofon.
- Frankfurt. 19.30: Osztérák szerzők dala. 20.30: Stuttgart. 22.50: Magyar versek Klein István fordításában. Magyar zene. 23.20: Tánczene.
- Hamburg. 20: Zeller: A madárkereskedő című operettje. 22.30: Tánczene.
- Kattowitz. 20.15: Hangvers. Varsóból. 21.45: Varsó. 22.25: Hangverseny. 23: Könnyű zene.
- Kassa. 22.18: Prága. 23: Gramofon.
- Köln. 20: Hangverseny (8 szám, opera és operettzene, közben Flotow: Grapin özvegyasszony c. operettje. Utána 24-ig tánczene.
- Königsberg. 20: Strauss János „Cigánybáró” c. operettje. 22.30—0.30: Tánczene.
- Leipzig. 19: Hangverseny. 20: Heine-versek. 20.30: Weber: A három Pinto c.

- vigoperája Breslauból. 21.30: Tánczene. Ljubljana. 20: Katonazene. 22: Könnyű zene.
- London. 20.45: Nemzeti műsor. 21.05: Nemzeti műsor.
- Milánó. 20.30: Operett. Utána vegyes zene.
- München. 20: A müncheni filharmonikusok hangversenye „Egy este Kissingen fürdőben” címmel. 21.30: Szerencsés úr boldogsága, színjáték. Utána 24: Tánczene.
- Nápoly. 21.02: Róma.
- Osló. 20: Rádiózenekar. 22.10: Régi táncok. 22.40:—24: Gramofon-tánczene.
- Páris. 21: Hét számból álló magyar hangverseny. Benne Liszt XII. rapszódiaja és Brahms 7 magyar tánc.
- Posnan. 20.15: Hangverseny a norvég nemzeti ünnep alkalmából. 22.30—24: Tánczene.
- Prága. 23: Gramofon.
- Riga. 19: Népszerű hangverseny. 21.35—23: Tánczene.
- Róma. 20.30: Ranzato „A rózsák városa” c. operettje. A szünetben felolvasások. 23.30: Könnyű zene.
- Stockholm. 19.15: Szindarab. 20: Hangverseny. 21.40: Karének és szavaltat.
- Stuttgart. 20.30: Huna „A csók” című egyfelvonásos. 21: A stuttgarti filharmonikusok szórakoztató zenéje Canstattból. 22.50: Magyar-est Frankfurtból. 23.20: Tánczene.
- Varsó. 19.30: Gramofon. Utána népszerű hangverseny. 21.45: Valamilyen közvetítés. 23: Tánczene.
- Bécs. 20: Nemzeti ünnep Argentínában. Egy buenos-airesi ünnepi hangverseny közvetítésének kísérlete. 24: Micherle és Dollinger „Michall” c. hangjátéka Utána a Korngold-jazz játéka Petrov Emil énekével.
- Vilna. 20—24: Varsó.
- Zágráb. 20.35: Könnyű zene. 22: Könnyű zene.
- Zürich. 20: Wagner-est.

Hétfő, május 26.

- Bukarest. 17.30: Rádiózenekar. 19: Gramofon. 20: Capaleanu-négyes.
- Budapest. 9.15: A rádió házi quartett-jének hangversenye. 9.30: Hírek. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 12.05: A m. kir. 1. honvédelmi gyalogezred zenekarának hangversenye. Lehár: Horthy-induló. Strauss Kerti lombok. Doppler: A két huszár — nyitány. Urbach: Ábránd Grieg műveiből. Kálmán: A Mórmartréi ibolya c. operettből. Tavasz csók. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Hírek. 4: Asszonyok tanácsadója. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: Tót-magyar nyelvtanítás. 5.30: A Mándits szalonzenekar hangversenye. Leo Fall: Szatambur rózsája — keringő. Lincke: Csanova — nyitány. Gounod: Faust — ábránd. Translateur: Amit a virágok álmodnak. Caesar Cui: Orientale. 6.30: Német nyelvtanítás. 7: Szilágyi Imre dr. magyar hegedűestje cigány zenekisérettel. 7.55: Rádió amatőrpósta. 8.30: A középeurópai műsorelsősorosozatban a prágai rádióállomás műsorának közvetítése. Emil Axman: II. szimfónia. Alois Hába: Szimfónikus fantázia. Vilém Petrzelka: Preludium. 10.15: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd gramofonhangverseny. Lortzing: A fegyverkovács — nyitány. Verdi: Rigoletto — ária. Offenbach: Hoffmann meséi — baba-ária. Delibes: Naila — balett-intermezzo. Massenet: Elégia. Debussy: Toccata. Strauss: Standchen. Bizet: Carmen — duett. Bach-Gounod: Ave Mária. Hawaii levegő.
- Alger. 20.30: Gramofon. 20.45: Rádiózenekar Montbors nizzai operaezenes közreműködésével.
- Barcelona. 22: A rádiózenekar hangversenye Grissi szoprán- és Paredes tenorénekes közreműködésével.
- Ljubljana. 20: Kamaratrió. 21: Rádiózenekar.
- Milánó. 21: Mascagni A pacsirta c. operája.
- Riga. 19.03: Glazunov-est.
- Róma. 21.02: Hangverseny.
- Varsó. 21.15: Hangverseny.
- Bécs. 20: Kovács Dezső budapesti operaezenes dalestje. 20.30: Prágai műsor. Utána: Jazz.
- Belgrád. 15: Kávéházi zene.
- Berlin. Az 1930-iki berlini művészhetek I. előadása: Verdi Aidája a Nagyoperából Lauri Volpi közreműködésével. Utána 0.30-ig tánczene.
- Bern. 20.30: Gyógytermi zenekar. 21: Diehl basszbaritonénekes cigánydalokat ad elő. 21.30—22.45: Gyógytermi zenekar Pozsony. 19: Gramofon. 19.30: Kassa. Kattowitz. 22.25: Hangverseny.
- Kassa. 20: Gramofon.

SCHÜCK
orthodox "Uj Kelet"
BUDAPEST, VII., Kertész-utca 33.
A 15 év tanévre kibővített aranyoknyílás meg.
Az összes elemi és középiskolák bölcsészeti Szeretetteljes gondosság!
Idegen nyelvek! Orvosi felügyelet!
Naponta ötszöri hő-ételezés!
Mélynyos díjak! Külön számla minden Folyó tanévben felbontlak még elfogadtat!

A nyári divat legszebb anyag megérkeztek
Grünwald & Steiner
női divat különlegességek áruház
Cluj, Piata Unirii 12.

Megérkeztek az amerikai
Jantzen
fürdőruhák és fürdőcipők
EMIL SCHUSTER CLUJ

Mindenféle tűzoltóeszközök, kézi és motorfészkendők, tömlők, létrák stb.
Kérjen árjegyzéket és ajánlatot
JUL. TEUTSCH
gépgyár Brasov. — Postafiók 78

Ismerje meg barátát és önmagát a tudományos grafologia segítségével
Biró: Modero grafologia
238 lei. Utánvétellel, vagy előre fizetésre franco küldi
LEPAGE, Cluj

Uj kedvezmény vendégeinknek
Ezen lap előfizetőinek megelégedésére nyújtott
20%
kedvezményt szobaárainkban
10%
kedvezményt olcsó éttermi árainkban (menut kivéve) módunkban van az UJ KELET kiadóhivatalával létesített megállapodás alapján kibővíteni
Magyar Kir. Operaház Nemzeti Színház Kamaraszínház
előadásaira szóló mérsékelt árú jegyekkel a kinttellel a nagy keresletre, kérjük szobaszínházjegy rendelését két-három nappal előbb valánk közölni
PAR-SZALODA Budapest
szemben a Keleti pályaudvar erkély oldalával. (Nincs kocsiköltés)